

Gårdsby Sandsbro

Traktens föreningstidning

till alla i Gårdsby-Sandsbro

Denna vy möts man av när man besöker hantverkshuset i Gårdsby. Läs om Masiza och Lenahelenas visioner om att hålla hantverket och designen vid liv på landsbygden på sidan 3.

Nr 2 Juni 2006

Detta nummer innerhåller:

Bredband åt landsbygden	sid 2	Sandsbros dynamiske nybyggare	sid 10
Händer i hantverkshuset	sid 3	Christina Nilssons liv i korthet	sid 10
Saiken- Sandsbro AIK:s sidor	sid 4	Gårdsbydagen	sid 11
Sandsbro då och nu	sid 5	Evenemangskalender	sid 11
Uffe, Vaktmästare	sid 6-7	Musikhistoria med Sven Schill	sid 12-13
Arnö	sid 8	Nytt äldreboende i Sandsbro	sid 14-15
Bryggdansen på Storön	sid 9	Norrlänskt tunnbröd i Stojby	sid 16
		På jakt efter jätteträd	sid 16

Bredband på landsbygden

Text: Anders Göransson.

Sockenrådet följer upp senaste nytt om bredband på landsbygden i Gårdsbytrakten.

Växjö kommun håller just nu på med en upphandling av bredband avsedd för landsbygden. Detta görs i samarbete med Tingsryds och Älmhults kommuner. I Växjö kommun är 17 mindre orter och totalt 10 % av invånarna utan bredbandsmöjlighet. Under sommaren kommer ett tiotal kunder i Tegnaby och Näsbykulla att testa lösningen och kommunerna räknar med att kunna utvärdera testet framåt sensommaren. Faller testet väl ut så är det sedan aktuellt att bygga ut under hösten.

IT-chefen på Växjö kommun, Jörgen Skantz, är optimist när det gäller den tekniska lösningen, men lite försiktigare när det gäller finansieringsfrågan. Tidigare har kommunen haft ambitionen att en lösning skall finnas tillgänglig före årsskiftet för de flesta och den ambitionen finns kvar.

Tekniken som används i testet är radiobaserad och en realistisk uppskattning av möjlig bandbredd är ca 1 Mbit/s, delvis beroende på terrängen. I vissa fall räcker det med enkel mottagare vid datorn medan man i andra fall måste man ha antenner/mottagare högt placerade utomhus. Tyvärr är inte alla hushåll och företag garanterade bredband via lösningen på grund av geografiska förutsättningar.

Än så länge är det svårt att utvärdera vad kommunens ansträngningar leder till för oss i Gårdsby socken, även om man nog kan vara försiktigt optimistisk när det gäller en enkel bredbandslösning framåt årsskiftet!

Traktens föreningstidning Gårdsby-Sandsbro ges ut av Sandsbro AIK och Gårdsby sockenråd i Växjö kommun. Bidrag till nästkommande nummer är välkomna till red@gardsby.se

Varje förening svarar själv för sina texter om ej annat anges. Sandsbro AIK svarar för övrig redaktionell text. Redaktör och layout: Emilia Hjelmberg. Medarbetare: Frida Kongstad
Tips välkomna till red@gardsby.se

Ansvarig utgivare: Christer Jonasson.
Utgivare: Sandsbro AIK och Gårdsby sockenråd,
www.sandsbroaik.se - www.gardsby.se
Org.nr:829500-7549 SAIK
Årgång 2, Växjö 2006

Man skulle kunna säga att det här numrets tema stavas engagemang. Det var ingen medveten tanke från början, men med ett snabbt blädder är det solklart – här glöder engagemanget på varenda sida!

Ett engagemang som lett till resultat är arbetet för det nya serviceboendet i Sandsbro. I hela sexton år har engagerade människor jobbat, lobbats och nätverkat för att äldre i trakten ska slippa flytta långt när det inte längre går att bo kvar hemma. Resultatet? 36 vårdplatser och 38 hyreslägenheter i kvarteret Säckpipan i Sandsbro! Läs också om Masiza Gowenius planer för Gårdsbys Hantverkshus, om Sven Schills musikaliska ungdomsår och såklart alla våra föreningars material.

Glad sommar!

önskar

Emilia Hjelmberg & Frida Kongstad

Dagisplats?

Mitt i en lantlig idyll, ca i mil norr om Växjö, bedriver vi förskola och fritids. Ta chansen att kunna påverka ditt barns dagliga tillvaro -Kom med i vår härliga gemenskap!

*Kontakta oss för mer information:
Föräldrakooperativet Trollbacken i Gårdsby
0470-611 99*

HÄNDER I HANTVERKSHUSET

Text och foto: Frida Kongstad

Ja, en hel del faktiskt. Nu finns här både möbeldesign, konstnärsverksamhet och ett konst- och designcafé. Och ännu mer kommer förhoppningsvis hända! Hantverkare är välkomna att hyra lokaler i Hantverkshuset i Gårdsby.

Masiza vill skapa en mötesplats

- Tanken är att samla hantverkare här i Hantverkshuset för samarbete och gemensam marknadsföring.

Masiza Gowenius – ägare och möbelsnickare - hoppas på att fler keramikere, tapetserare, möbelrenoverare och andra typer av hantverkare ska börja hyra lokaler i Hantverkshuset i Gårdsby. För samarbetet och fördelen med att folk kan åka till samma ställe och fika, köpa keramik och få möbler gjorda eller renoverade, men även den viktiga arbetsgemenskapen.

– Just nu arbetar jag mestadels själv. Det är ingen jätteverksamhet det här, men jag gör det jag allra helst vill hålla på med.

I ett hörn av den stora lokalen

som Masiza själv använder står två vackra bord, nyligen tillverkade. Det mesta av den egna produktionen är beställningsjobb.

– Min inriktning är att folk ska kunna få precis det de vill ha i storlek, mått och design. Jag anpassar varje möbel efter kunden.

Efter att ha utbildat sig till möbelsnickare på Carl Malmstenskolan Capellagården på Öland flyttade Masiza Gowenius tillbaka till Gårdsby. Här hyrde han en lokal i Hantverkshuset som ligger vid Sågen i Gårdsby, och började försörja sig som möbelsnickare.

– Huset höll på att rasa ihop, så jag köpte loss det och renoverade det.

Just nu står en brännugn oanvänd i en av lokalerna sedan keramikern som höll till där slutade. Några av lokalerna i huset hyrs för närvarande ut till hobbyhantverkare som håller till i huset ibland, men Masiza skulle önska fler heltidsarbetande hyresgäster som livnär sig på det de gör, eller i alla fall deltid arbetar med hantverk.

Just nu är det han och Lenahelena som dagligen arbetar i Hantverkshuset, Masiza som möbelsnickare och Lenahelena som verksam konstnär och cafédrivare.

Lenahelena – konstnär som öppnat konstcafé

– Det skulle kunna fungera som en kulturell mötesplats för konst och designintresserade människor. Man kan komma hit och få idéer och inspiration.

Det är lätt att förstå hur hon menar. Direkt när man kommer in möts man av en fototapet med en gatuvy i Grekland som täcker hela väggen – ett exempel på saker som folk ofta lägger märke till och blir intresserade av. Lenahelena hjälper gärna den som vill prova att göra sin egen.

Caféet som Lenahelena Sigfridsson

öppnat i en del av Hantverkshuset är på samma gång ett mysigt fik och en ständigt pågående konst- och möbelutställning.

Hennes egna verk samsas med en del av Masizas möbler och andra konstnärskollegors glaskonst, grafik och tavlor.

Själv ser hon sig i första hand som bildkonstnär och blir ofta igenkänd på sina tavlors starka klara färger. Nu börjat experimentera lite med sitt uttryck. Olika material ger olika möjligheter.

– Jag vill inte låsa upp mig till ett uttryck, men det som kännetecknar mig mest är mina färger och former.

Tidigare arbetade hon inom reklambranschen, samtidigt som konstskapandet alltid funnits bredvid. Nu har Lenahelena beslutat sig för att satsa helhjärtat konst och design. Ateljén i en annan del av huset delar hon med Peder Gowenius.

Att driva café är något helt nytt, och här finns många möjligheter.

Cafékvällar på olika teman, födelsedagskalas och liknande aktiviteter är bara några av idéerna. Här finns också fördelen med att hitta en balans mellan eget arbete i ateljén och utåtriktad caféverksamhet.

– Det är roligt att öppna upp lite och få kontakt med andra konstintresserade, att inte bara arbeta själv.

Nu i sommar kommer caféet att vara öppet onsdagar 14 – 20.00 och torsdagar, lördagar och söndagar mellan 13 – 18.00. Förutom att fika inne i själva caféet går det också bra att få med sig en picknickkorg och sitta och fika ute i det fria.

Så hur är det då att ha sin arbetsplats ute i Gårdsby?

Mycket bra, tycker Lenahelena.

- Jag trivs väldigt bra med att ha min ateljé i Gårdsby, det är så otroligt fin miljö för skapandet.

Vägbeskrivning till Hantverkshuset i Gårdsby, utgångspunkt Sandsbro.

Kör eller cykla längs väg 23 mot Tofta. Sväng av vid första avfarten till vänster mot Gårdsby och följ vägen ett par kilometer. Åk förbi Smedjan (höger sida) och genom allén upp för backen. Ta till höger i T-korset framför Gårdsby säteri och sväng av till höger strax, just efter bron i sänkan. Framme!

SAIKEN

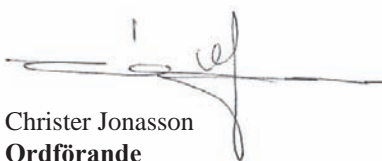
SENASTE NYTT FRÅN SANDSBRO AIK

Sandsbro AIK-
Lite mer än en vanlig förening.

Hej alla Sandsbrobor!

Den härligaste tiden på året ligger framför oss och många förbereder semesterfirande. Då blir det kanske lite mindre tid för fotboll, tennis eller boule. Varför inte ta med sig sin sport på semestern? Det kräver inte mycket material och kan utövas nästan var som helst. Passa på att ladda batterierna och må bra med aktiva eller långa sköna lata dagar. Jag och alla i styrelsen önskar er alla en riktigt solig, varm, lång & skön sommar!

Christer Jonasson
Ordförande

Tennisbanan har fått nya kläder!

Text och foto: Emilia Hjelmberg

Den gamla asfalterade tennisbanan vid SAIK:s tennisstuga, har fått nytt liv som streethockeyplan. Genom initiativ av barn och genomförande av Krister Ståhlgren så har man kunnat fullfölja tanken om att ha en streethockeyplan.

Banan har reparerats och den har utökats något. Det har även gjorts en investering av nya mål. Äntligen är det full aktivitet på tennisområdet!

HANDLAR'N
Din spelbutik
på Sandsbrovägen!

ICA
KVANTUM
NORREMARK I VÄXJÖ
• SMAKFULLT
• BEKVÄMT
• PRISVÄRT

VIDINGEHEM
- en trygg och
nära värd
www.vidingehem.se
tfn 0470-70 17 70

HSB Sydost
Box 52, 351 03 Växjö
Besök: Kungvägen 19
0470-72 30 80
www.hsb.se/sydost

Sandsbro, då och nu

Foto: Kjell Nilsson och Emilia Hjelmberg

Det gamla får ge plats för det nya. Här har en gång smalspåret gått och i dagarna står den nya väg 23 klart.

Vet Du om att med Ditt medlemskap stödjer Du bl.a. 14 lag i ungdomsfotbollen med ca 280 ungdomar, 2 seniorlag, 200 barn i idrotts-och fotbollsskola, 2 serielag i boule, 100 ideellt arbetande funktionärer och ca 300 barn och vuxna i olika motionsgrupper.

**ZOO
MASTER**

Deltavägen 10, Norremark i Växjö
Tel: 0470-365 10

Vi finns även i Alvesta & Ljungby

En av Sveriges ledande på effektiv och affärsskapande profilreklam!

PR Active profilreklam
PR Active erbjuder en effektiv och affärsskapande profilreklam som gör att du syns på rätt ställe och till rätt tid. Du kan välja mellan olika typer av profilreklam som: TV, radio, tryck, utomhus, digitala medier, etc.

Pålitlig samarbetspartner
PR Active är en pålitlig samarbetspartner som erbjuder en effektiv och affärsskapande profilreklam som gör att du syns på rätt ställe och till rätt tid. Du kan välja mellan olika typer av profilreklam som: TV, radio, tryck, utomhus, digitala medier, etc.

Vi sköter hela tjocka släkten
PR Active erbjuder en effektiv och affärsskapande profilreklam som gör att du syns på rätt ställe och till rätt tid. Du kan välja mellan olika typer av profilreklam som: TV, radio, tryck, utomhus, digitala medier, etc.

Vi vill vara er samarbetspartner
PR Active är en pålitlig samarbetspartner som erbjuder en effektiv och affärsskapande profilreklam som gör att du syns på rätt ställe och till rätt tid. Du kan välja mellan olika typer av profilreklam som: TV, radio, tryck, utomhus, digitala medier, etc.

PR
viser din profil

PR-Active - Rönneby väg 102 - 352 46 Växjö
Telefon 0470 - 70 77 00 fax 0470 - 70 77 00
Läs gärna mer om oss på www.pr-active.se

**Coop
EXTRA**

Norremark
öppet för dig 7-22 alla dagar

Välkommen till
**Sandsbro
Pizzeria & Grill**

Fyllerydsvägen 2
Tel. 0470-656 61

Öppet: Månd-torsd 11-21 • Fredag 11-22
Lördag 12-22 • Söndag 13-21

**FAMERO
INDUSTRI AB**

Rådjursvägen 10
352 45 Växjö
Tel. 0470- 166 00

www.fameroindustri.se

**MAXI
ICA STORMARKNAD
VÄXJÖ**

Öppet:
**Mån-Fre 8-21
Lördag 8-19
Söndag 10-19**

Uffe, vaktmästare

Text och foto: Emilia Hjelmberg

Om ni har varit på Sandavi så har ni med stor säkerhet träffat vår vaktmästare Ulf Täck. Det är han som tar hand om underhållet av våra idrottsanläggningar. Jag träffade honom över en förmiddagsfika på Sandavi.

Uffe som han kallas, är född och uppvuxen i Sandsbro, men bor numera inne i Växjö. Han har varit medlem sedan mitten av 1980 och på lågstadiet spelade han fotboll här. En sann SAIK:are som han är så försöker han att vara med på A-lagets alla hemmamatcher för att visa stöd och heja fram laget till framgångar. Han har varit engagerad i klubben vid olika tillfällen som t. ex materialansvarig, lagledare och har även jobbat en del ideellt tills för några år sen då han fick erbjudande att börja jobba här.

Det bästa med jobbet

Uffe har varit jobbat heltid i 1½ - 2 år nu här på Sandsbro AIK. Det bästa med hans jobb är att han kan planera sin dag lite som han vill.

- Ulf Täck, 34 år
- Yrke: Vaktmästare på Sandsbro AIK
- Tränar: Fotbollslaget Flickor 97-98
- Fritidsintressen: Fotboll, hockey, friluftsliv och fiske.

Välkommen till Villa Viks matsalar!

En högklassig restaurang och konferensanläggning vid Toftasjöns strand. Njut av välagrad mat i en unik miljö där operasångerskan Christina Nilsson en gång bott.

Bröllop • grillkvällar • sommarteatrar • konferens med aktiviteter • bageri • hotell • cafe

Öppet alla dagar. Du hittar oss utmed väg 23, 5 km norr om Växjö

Toftastrand Hotell och Konditori
 Lenhovdägen 72, 352 49 Växjö
 Tel: 0470-652 90 • Fax: 0470-614 02
 E-mail: toftastrand@swipnet.se
 www.toftastrand.se

– Man får ju vara ute mycket också, det är rätt skönt. Det enda som är lite tråkigt är det är ett ensamt jobb. Huvudsysslorna är att klippa, linjera och underhålla Sandsbro AIK:s olika fotbollsplaner och att sköta underhållet och städningen i Sandsbro AIK:s fastigheter.

2003 började han med Anders Hedvall träna flickor 97-98 i fotboll. Det gör han fortfarande och trivs bra med det. Det är kul att vara engagerad och det ger mycket, tycker Uffe. Med den egna motionen så försöker han att hålla sig igång genom att cykla och promenera på fritiden.

Sportintresse

Uffe är mycket intresserad av sport. Fotboll och

www.bilsport-mc.com

0470-201 25

BILSPORT & MC
SPECIALFÖRSÄKRING

Det lilla kontoret med de STORA resurserna!

DFDS TRANSPORT

☎ 0470-72 21 20

Förenings Sparbanken

STATOIL

Evedal
Öppet:
Mån-fre 6-24
Lördag 7-24
Söndag 8-24

ishockey är det han gillar allra mest, och han har ett flertal tevekanaler hemma som gör att han kan hålla sig uppdaterad. Han älskar att vara ute på sjön och fiska.
 - Att sitta i en båt och vänta på den stora fångsten är en obeskrivlig känsla.
 Ett annat intresse är att träffa kompisarna. De är ett stort och sammansvetsat gäng som träffas ofta och de har hållit ihop sedan många år tillbaka. Med dem så blir det många turer på olika konserter med Uffes favoriter: Ulf Lundell och Lars Winnerbäck. Och undertecknad har hört på omvägar att de är helt otroliga på att hitta på spex till olika fester och andra evenemang...

Svenska humorserier

Att han gillar svensk tevehumor märks - då och då kommer det en replik från någon serie som han har snappat upp. Favoriter som Robert Gustavsson, Hipp Hipp gänget och Kvarteret Skatan har han memorerat och med stor träffsäkerhet imiterar han de olika rollfigurerna.

Avslutningsvis så säger Uffe:

- Nu måste jag jobba vidare, för i kväll så är det match och jag har inte hunnit klippa planen ännu!

Därmed var fikaten över och Uffe fortsätter med sitt jobb som vaktmästare.

Sandsbrobollen

Sandsbrobollen 2006 spelas lördagen och söndagen 12-13 augusti.

Spelschema:	Lördag 12/8	Invigning	Prisutdelning
	P7+F7	Kl. 08.00	Ca. kl. 10.20
	P8+F8	Kl. 11.00	Ca. kl. 13.20
	P11+F11	Kl. 14.00	Ca. kl. 17.30
	Söndag 13/8	Invigning	Prisutdelning
	F9+P9	Kl. 09.00	Ca. kl. 12.20
	P10+F10	Kl. 13.00	Ca. kl. 16.20

Spelplan: Sandavi, mellan Sandsbro skola och Toftasjön

Servering: Fika, glass, frukt, korv etc. finns att köpa i serveringen som är öppen under hela turneringen.

Invigning & prisutdelning: Invigning och prisutdelning sker på Sandavi med alla lagen uppställda. Detta sker under högtidliga former.

Övrigt: I vanlig ordning kommer kända speakers att referera matcherna.

Varmt välkomna till

SANDBROBOLLEN

Sandsbro AIK, Ungdomssektionen

Sponsor:

MAXI
ICA STORMARKNAD

1First
PUBLISHING GROUP

Catering & Service AB

Restaurang och festvåning

Arabygatan 80, Växjö Tel. 0470-74 09 33

Här gäller

Sandsbro Servicehall Eftr.

Gränsvägen 2, 352 49 Växjö
Telefon: 0470-653 33

Fräscha upp ditt hem nu!

Vi tillhandahåller ALLT inom måleri, golv, färg & tapeter!
 Vi utför golvläggning, målning och tapetsering till humana priser.
 Begär gärna offert. Ring eller besök oss!

VÄXJÖ FÄRG & TAPET AB

JOTUN

Hjalmar Petris väg 46 • 352 46 Växjö • Tel. 246 13 • Fax 362 84 • Öppet: Mån-Fre 8-18 Lördag 9-13 • Välkomna!

Berättelsen om Arnö

– familjehem, kyrkoreservat och utflyktsmål

Text: Kjell Gustafsson

Foto: Poul Kongstad

Ute på sjön Innaren äger Hembygdsföreningen en stuga på Arnö, som engagerade lade ner många frivilliga timmar under åttiotalet på att restaurera.

Själva ön är relativt stor; ca 700 meter lång och 300 meter bred, men man kan ändå ställa sig frågan hur det gick att överleva och försörja en familj med den magra, stembemängda jord som finns där. I början på förra seklet bodde där en familj med mer än tio barn. Fisket var betydelsefullt och gav en extrainkomst då fångsten såldes i byarna runt omkring sjön. Skolgången för barnen blev det lite si och så med då det fanns tider på året då isen varken bar eller brast, och då var det bara att stanna hemma. Stugan ägs av hembygdsföreningen och marken ägs av kyrkan. Kyrkans ägandeskap kan vi efter vissa handlingar följa tillbaka till medeltid.

Stiftet avsätter en del av sin mark till kyrkoreservat och 1998 blev Arnö ett sådant.

Ni som färdas på sjön under sommaren kommer att möta en pråm med virke från ön. Stiftet har beslutat nu efter Gudrun att arbeta upp det som blåst ner och nästa år göra en hyggesbränning på det mest drabbade området - arbetet startade i maj. Dessutom kommer en naturvårdande gallring att företas. Ön kommer med andra ord att bli mycket mera tillgänglig för besökare!

annons:

Pråmen kommer nu att gå mellan ön och Löpanäs. Det gäller bara att hålla tummarna att den inte blir för tungt lastad, för är det något det finns gott om i sjön Innaren så är det sten! Trots att jag hela mitt liv varit på sjön med båt blir det varje år några tillfällen att upptäcka nya stenar precis under vattenytan som man inte vetat om.

Välkomna ut till ön, med båt, kanot eller på isen. Åker du båt är det säkrast att inte köra med fullt gaspådrag på östra sidan. På västra är det säkrare eftersom vattnet är betydligt djupare där

cityhallen
En bit av det goda livet!

Bryggdansen på Storön

Text och foto: Susanne Lundborg, IOGT-NTO

För tredje året i rad går det att dansa till levande musik på en lövad dansbrygga på Storön i Toftasjön!

Den gamla traditionen från 50- till 70-talet togs upp igen efter en helrenovering av den gamla dansbanan på Ungdomens Nykterhetsförbunds sommarhem Storön. En dans varje månad har erbjudits i juni, juli och augusti och uppslutningen har skiftat med vädret men det har varit en full dansbana varje gång. Det finns servering och favoriten där har varit att i pausen eller senare på kvällen få grilla sin egen korv vid strandkanten. Även medföljande barn har hittat en spännande plats att utforska och leken på gräsplanen har stundtals varit intensiv.

Är det inte krångligt att åka båt till en ö för att dansa frågar vi skepparen på båten "Hajen", Magnus Falk?

– De som kommer har sett charmen i att få en kort båttur i priset och att det förhöjer känslan av att dansa vid vattnet. Då båten går i skytteltrafik från 18.30 så blir väntan inte lång. Många besökare har dansat på Storön förr och åkte då med den gamla träbåten Geishan men de är lika glada för turen med den modernare plastbåten Hajen idag.

Varför arrangerar ni inom IOGT-NTO dessa danser, ordförande Lars-Ove Kårehed?

– Det är en gammal tradition som vi gärna plockar upp då vi i föreningen har ett brett kulturutbud på Vattentorget i centrum, men gärna arrangerar danser som vi erbjuder i vår alkoholfria

verksamhet för medlemmar och allmänheten.

Att en ungdomsförening äger en så fin sommaranläggning som Storön låter ovanligt. Ungdomsföreningens ordförande Josef Söreke om bakgrunden:

– Det är en gammal anläggning som köptes in av våra föregångare i historien SGU, Sveriges Godtemplares Ungdomsförbund i Växjö redan 1936. Så i år firar vi 70-års jubileum på Storön. Men anläggningen hyrs ut till andra föreningar och skolklasser flitigt under sommaren så det är många som kan njuta av ön varje sommar. Vi har till och med en acceptabel handikappanpassning av ön så vi

får besök av handikappade barn och ungdomar som gillar att komma ut i naturen och på vattnet. Att det arrangeras danser på dansbryggan är ett kul tillägg till den övriga mångfacetterade verksamheten på ön varje sommar.

Sommarens danser arrangeras den 8 juli och 5 augusti. Båten går första vändan 18.30 och dansmusiken börja ljuda över vattnet vid 19. Serveringen är öppen hela kvällen till dansen avslutas runt midnatt.

Varmt välkomna på bryggdansen hälsar IOGT-NTO föreningen Visol genom

Susanne Lundborg
Projektledare

Vill din förening eller familj hyra på Storön kan du kontakta Helen Bengtsson i bostaden 65972 eller besöka vår hemsida www.iogt.info/Storon/Storon.htm

IOGT-NTO

Sandsbros dynamiske nybyggare

Text och foto: Toni Sjö

För 150 år sedan var Tofta en oskiftad by med gårdarna koncentrerade vid Toftasjöns norra ände med utmarkerna runt Toftasjön uppstyckad på gårdarna. Sandsbro var en del av dessa utmarker som delvis utnyttjades som betesmark. Bebyggelsen här utgjordes av en handfull torp. 1858 förvärvades 1/8 mantal av Tofta Postgård av den framgångsrike fabrikören Johannes Svahn från Växjö, ägare till stadens största industri Wahlqvistska klädesfabriken och en av de styrande i Växjö.

Johannes Svahn

omfatta flertalet gårdar i Tofta, varav i några fall byggnader flyttades till Vik, där verksamheten koncentrerades med en stor skara anställda.

En period bodde kyrkokonstnären Bengt Nordenberg på Vik, där han stöttades av Svahn, och på logen på Vik målade han de tavlor som hänger på sidoväggarna i Gårdsby kyrka. Han avbildade också ett midsommarfirande på Vik med Svahn och

alla hans anställda. Villa Vik lät Svahn uppföra omkring 1870 till egen bostad.

När Johannes Svahn avled 1903, ärvdes Vik av brorsonen Edvin Svahn, som hade Tofta Sjögård som bostad. Denne avyttrade

Artikelförfattaren flankerad av goda uppgiftslämnare: Till vänster: Henry Carlsson, ägaren till Vik, som genom muntlig tradition har ofantligt mycket att berätta. Till höger: Stig Tornehed, som forskat inte bara om Christina Nilsson utan även om släkten Svahn.

1906 det sista av egendomen, gården Vik till nuvarande ägarens far Claes Carlsson och Villa Vik till Grevinnan de Casa Miranda – Christina Nilsson.

Mer om den driftige Johannes Svahn kommer att presenteras med text och bilder på Sockenrådets hemsida och eventuellt under Gårdsbydagarna 18-20 augusti på Villa Vik.

Christina Nilssons liv i korthet

1843 den 20/8 föddes hon på den lilla gården Snugge nära Huseby
1848 tvingades familjen flytta till en dagsverksstuga Lövhult
1855 hade hon varit ute på vägarna och sjungit i flera år och en tidning i Stockholm skrev om spelflickan Stina på Backen
1857 upptäcktes hon på Ljungby sommarmarknad och skickades till Halmstad, Göteborg och Stockholm för grundläggande utbildning i musik och språk
1860 fortsatte sångstudierna i Paris
1864 debuterade Christina som Violetta i La Traviata i Paris, sedan följde en lång karriär med stora roller i Europas operahus
1870 första turnén till Amerika, återbesök i USA 1872 och 1882
1872- 82 äktenskapet med fransmannen Auguste Rouzaud
1873 fick Christina de berömda smaragd- och diamantsmyckena av tsarfamiljen och publiken på operan i S:t Petersburg
1876 turné till Stockholm, Oslo, Köpenhamn och hembygen
1885 olyckan utanför Grand Hotell Stockholm med 18 döda
1887- 1902 äktenskapet med greve Angel de Casa Miranda
1888 gav Christina sin avskedskonsert i London
1906 köpte hon Villa Vik utanför Växjö och tillbringade delar av sina somrar där när inte världskriget hindrade hemresorna

Villa Vik på Christina Nilssons tid.

1913 firade hon sin 70-årsdag i Växjö med stor spelmannsstämman
1921 den 22/11 avled Christina Nilsson på Växjö stadshotell och fick en storslagen begravning i domkyrkan
1923 fördes den balsamerade kroppen till det nybyggda mausoleet på Tegnérkyrkogården

Gårdsbydagen

20 augusti 2006 på Villa Vik

Temat i år är: "Året var 1906" – 100 år sedan Christina Nilsson köpte Villa Vik i Sandsbro.

Alla är dessutom välkomna att ta med något som är cirka 100 år gammalt till utställningen – kläder, redskap, bilder och annat. Eller ring Sven Schill 610 19, Börje Svensson 652 90. Kom gärna i sekelskiftskläder om du har lust.

På programmet:

- Virda spelmän
- Visning av Villa Vik och dess omgivning
- Utställning av "100-års-föremål"
- Gudstjänst
- Börje har igång grillen

Se vidare på www.gardsby.se

Gårdsby sockenråd hälsar alla välkomna! Fri entré!

KVINNORNA | VILLA VIK

PREMIÄR

fredag 21 juli kl 18:30

Söndag 23 juli kl 16.00
Onsdag 26 juli kl 18.30
Torsdag 27 juli kl 18.30
Fredag 28 juli kl 18.30
Söndag 30 juli kl 16.00

Tisdag 1 augusti kl 18.30
Onsdag 2 augusti kl 18.30
Torsdag 3 augusti kl 18.30
Fredag 4 augusti kl 18.30
Söndag 6 augusti kl 16.00

FÖRESTÄLLNINGEN är cirka 2 tim och 30 min inkl paus. Spelplatsen är Villa Vik i Sandsbro längs väg 23 vid Växjös norra utfart. Adress Lenhovdäven 74

BILJETTER

Bokning hos BiljettCentrum i Växjö Konserthus
Tfn 0470-41600 vardagar kl 10-12 och 14-16
Kassan öppen vardagar 12-18 och lördag 10-14
Biljettpris vuxna 195 kr, skolungdom 135 kr.
Serviceavgift ingår

Evenemangs kalendern

16 Juni 19:00

Pub Smedjan i Gårdsby - juniträffen

Välkomna till mer mys och musik i puben i gamla Smedjan i Gårdsby. Enkel förtäring, dart, hästskokastning, musik m m.
Arrangör: Gårdsby sockenråd

30 Juni 19:00

Musik i Gårdsby

Massor av musik och god mat - välkomna till temakvällen med evergreens på Toftastrand.
Kontakt /tel.: Schill 610 19. Arrangör: Gårdsby sockenråd och Toftastrand

28 Juli 19:00

Sommarpub i Smedjan i Gårdsby

Högsommarvärme och kalla drycker, trevlig samvaro, hästskokastning och musik.
Arrangör: Gårdsby sockenråd. Tel 610 19

6 Augusti 09:00

Slätter på ängen på Tussudden (SNF)

Välkomna att göra en insats för ängsnaturen i Växjö! SNF bjuder på gröt och kaffe runt lägerelden.
Info: Uno Pettersson, 751734

18 Augusti 19:00

Pub Smedjan i Gårdsby

Kom med på sista puben för i år i Smedjan i Gårdsby. Med massor av god musik med Hubert S med vänner.
Arrangör: Gårdsby sockenråd. Info: 610 19

20 Augusti 13:00

GÅRDSBY-DAGEN 2006

Välkomna till vår egen Gårdsbydag 20 augusti! Temat i år är "Året var 1906", dvs vi låter Christina Nilssons flyttning till Gårdsby-Sandsbro inspirera våra arrangemang. **Se mer på www.gardsby.se.**
Arrangör: Gårdsby sockenråd, LRF, m fl föreningar

26 Augusti 18:00

Musik i Gårdsby kyrka

Musikandakt med den kända sångkvintetten Missljud och Gårdsbykören i Gårdsby kyrka. Alla välkomna.
Arrangör: Gårdsby församling.

Söndagen den 27 augusti

Vi träffas i Sporryd kl 16.00 för att slå, räfsa och göra snyggt. Sedan åter vi vår medhavda fika och ev. kokar Birgitta gröt.
"VI" är miljö- och naturgruppen.
Ni är välkomna att vara med i gänget! Bara kom och vill ni fråga om något ring 610 19 Ulla-Britt och Sven Schill så berättar vi mer.

Från Helgaryd skola till Smedjan i Gårdsby - Sven Schill berättar Del 1

Text och foto: Sven Schill

Trumslagaren och "lokal-aktivisten" Sven Schill i Helgaryd kommer här med början på en liten serie under året om sina många år som musiker, däribland som trummis i Ingmar Nordströms orkester. Håll tillgodo!

1953

Så länge jag kan minnas har jag tyckt om musik. På den tiden fanns det ingen TV och bara ett radioprogram. Varje lördagskväll sändes grammofonmusik mellan kl. 18.00 och 19.00. Då satt jag med ett par egenhändigt tillverkade trumstockar och spelade (slog) på våra köksstolar. Efter veckor av omild behandling såg stolsitsarna ut som en mindre vedhög. Folk som satte sig flög upp i taket med ett ylande som kunde väcka döda råttor.

Nu hade jag en mycket förstående mor. Hon tog Ramkvillabussen till Växjö, uppsökte Hagströms Musik där jag fick välja ut en begagnad virveltrumma till ett pris av 50 kronor. Trumman slogs in i fint julpapper, ty den skulle bli min julklapp det året. På den tiden fick barnen en julklapp vardera, men inte kunde jag vänta till jul! Någon gång i början av november öppnades paketet, det var söndag och dans i Helgaryd skola. I denna lokal (som ägdes av Studiecirkeln Whit Ljung) spelade ungdomarna teater och dansade varannan söndagskväll på vinterhalvåret. Jag fick låna mors kökspall som jag lade trumman på och cyklade två kilometer till Helgaryd skola. Där fanns också Bengt Andersson med dragspel och Siwert Wikström med klarinett, två killar som jag spelade tillsammans med i många år. Siwert blev så småningom och är fortfarande ledare för Växjö Big Band. Det var så det började, året var 1953.

1954 -1959

Våren -54 fick jag vetskap om att det fanns trummor i Herrgården i Södra Åreda. Jag cyklade dit och fann ett trumbatteri (bastrumma, virveltrumma, cymbaler och tempelblock). Hela rubbet köptes för 50 kronor.

När jag på söndagen satte mig att spela så var det första gången jag upplevde en nästan himmelsk känsla- underbart!!

Så gick tiden, och Bengt, Siwert och jag började lira på logdanser, SLU-möten, bygdegårdsdanser, kalas osv. Vi var bara 15-16 år så vi hade varken bil eller körkort, men vi tog Laggahemmets taxi, och packade in oss och våra instrument. Sedan fyllde vi på med traktens ungdomar som vi delade resekostnaden med, så blev alla nöjda och glada.

Hösten -55 flyttade jag till Växjö. Där bodde redan Bengt i en tillbyggd vedbod som låg där Växjös badhus ligger nu. Vi hade turen att träffa en dansk kille, Carl-Werner Larsen, som var trumpetare, men vi behövde en basist också. På torsdagen köpte Carl-Werner en kontrabas och på fredagen repeterade vi i "vedboden". På lördagen åkte vi ut och spelade. Så var Bengts Trio slut och Carl-Werners kvartett bildad. (Carl-Werner hade bil). Snabba ryck i musikens värld...

Bengts Kvartett 1956: från vänster: jag, Bengt, Siwert och Carl-Werner.

Norrgårda
TEATERAFTON I BYGDEGÅRDEN
söndagen den 30 januari kl. 19.30.
Grimslövsamatörerna uppför teatern "MARKNADSAFTON",
därefter dans till BENGTS TRIO.
Välkomna. **Gårdsby SLU.**

En av de första annonserna för trion.

Carl-Werners kvartett. Från höger: jag, Carl-Werner, Bengt och Gunnar Svensson.

Kvartetten blev kvintett, vibrafonisten Jan Lindblad började, Siwert slutade och andra musiker fyllde på. Den här tiden var kul, man var ung, man hade ett vanligt jobb (varubud, lagerbiträde, skogsarbetare, snickare, kontorist m.m.), musiken hade man som hobby. Livet var SKÖÖNT

Sommaren -58 bildades CITY-kvartetten. Dragspel, klarinetten, bas och trummor. Bengt och jag fick hjälp av Gunnar Svensson, klarinetten och Göran Strömgren, bas. Vad vi spelade för sorts musik? Jo, svingmusik som innehöll schlagers, gamla jazzlåtar, evergreens plus lite gammaldans. I slutet av 50-talet kom rocken till Sverige och då förändrades dansmusiken, men det återkommer jag till senare. Hur var danspubliken?

Folk dansade foxtrot och höll om varandra. Det skulle vara tre damernas och tre artigheternas plus sista dans. Detta skulle vi

musiker tala om klart och tydligt annars...! Fylla och slagsmål? Det dracks sprit med "späe", sällan öl och vin, men det var ovanligt att det ledde till stora slagsmål. Nu leder det oftast till grov misshandel.

Våren -59 ryckte jag in i "lumpen" och där kom jag i kontakt med militärmusikern Janne Zaar som hade ett åttamannaband. Trumslagaren i bandet skulle flytta till Stockholm och jag fick provspela - enda gången jag provspelat. Jag fick jobbet och skrev ett två-års kontrakt - enda musikkontrakt jag har skrivit. Under den här tiden lärde jag känna en annan militärmusiker, Ingmar Nordström, men om detta ska jag berätta om i nästa nummer av denna tidning.

Hej så länge

Janne Zaars orkester 1959.

Om Ni vill skriva om någonting i denna tidning, kan Ni kontakta någon av följande byombud.

Toni Sjö, Tofta tfn 656 10

Marie Sjöqvist Stojby tfn 77 50 25

Bertil Sandberg Gårdsby tfn 612 55

Bo Gunnarsson, Norra Åreda tfn 611 77

Jörgen Moding, Tveta tfn 610 61

Ingvar Jonsson Vikensved och Toftahöjden tfn 650 70

Birgitta Sörensson Gasslanda tfn 611 17

Christer Jonasson Lancastervägen tfn 656 72

Mats Olsson SAIK:s kansli tfn 615 95

Engagemang med resultat

Text: Frida Kongstad

Foto: Frida Kongstad och Emilia Hjelmberg

De flesta har nog inte undgått att ett nytt äldreboende slagit upp dörrarna på Prästmarken II i Sandsbro. Vägen dit är det däremot kanske inte alla som känner till, men faktum är att de äldre i Gårdsby och Sandsbro hade fått fortsätta att flytta bort från hemtrakten på ålderns höst ett bra tag till om det inte varit för ett antal engagerade människor som arbetat för att äldreboendet skulle bli av i hela sexton år. Doris Wall och Artur Klasson är två av dem.

Det hela började på ett lite tippat sätt, nämligen genom en kurs i socialpsykologi som Doris Wall, Sandsbro sedan -89, läste vid Växjö universitet (dåvarande högskola). En del i kursen bestod av att man i ett dolt experiment som privatperson skulle undersöka om det gick att föra ett ärende själv i kommunen. Doris skickade in ett förslag om äldreboende till kommunstyrelsen.

- Det är någonting som slagit mig, att hela Sandsbro är så mysigt! Varför ska äldre flytta långt bort när de inte orkar med att sköta huset längre, det borde ju finnas ett äldreboende i Sandsbro! Då kan äldre sälja sina hus när de inte längre orkar sköta dem utan att behöva flytta långväga, vilket också gör att yngre lättare kan få tag på boende. Dessutom är det svårt för äldre att hälsa på sina gamla kompisar när man måste åka långt för att komma dit.

De här tankarna var startskottet, och det visade sig att fler var intresserade av samma sak. En mindre grupp började träffas och resonera om frågan. Man talade med distriktsköterskan, hemtjänst, Röda Korset och kyrkan, och snart - detta var 1991 - bildades Gårdsby Boservice Intresseförening med ett tjugotal engagerade. Sedan följde en lång process av att hitta och diskutera tomtförslag.

Många turer innan första spadtaget

Många förslag diskuterades vid Boservices 91 protokollförda sammanträden med styrelse och föreningsmöten - ofta tillsammans med representanter från Omsorgsnämnden och Vidingehem - innan föreningen med stöd av kommunens stadsarkitekt och

Artur Klasson med ett av alla urklipp om äldreboendet.

planeringschef lyckades övertyga kommunen att bygga i kvarteret Säckpipan. Vårdboendet har nu fått namnet Toftagården och har 36 platser. I området bygger Vidingehem även 38 hyreslägenheter, varav 18 står inflyttningsklara den 1 juni och återstående blir klara i januari 2007.

Doris och Artur är mycket nöjda med den trygghet och service området erbjuder, även för dem som inte på själva vårdboendet utan också i hyreslägenheterna.

- Ofta kanske den ena i en familj blir sämre och behöver ett vårdboende. Då kan maken eller maken hyra en lägenhet precis i närheten och bägge kan äta i äldreboendets servering, säger Artur.

Trots att det varit många turer genom åren upplever Doris ändå det som att kommunen hela tiden lyssnat och att man varit samarbetsvillig.

- Oh ja! Man har kommit med nya förslag om tomter, ett tag diskuterade vi till exempel att bygga mellan Sandsbro skola och Toftasjövägen. Det verkade bra

eftersom seniorerna då kunde gå och äta i skolans matsal. Nu blev äldreboendet så stort att det kommer finnas en matsal för de äldre i anslutning till vårdboendet. Och så kommer hemtjänsten stationeras där med sköterskor.

Den 3 maj 2005 togs det första spadtaget i det nya bygget, och de första vårdtagarna flyttade in redan ett år senare, i maj 2006.

Föreningen finns kvar

Idag har föreningen 45 medlemmar och planerar att fortsätta sin verksamhet, då tanken är att äldreboendet ska ha en viss självförvaltning. Man ska hjälpas åt med rabatter och gräsmattor, och även ställa upp med att möblera de gemensamma utrymmena. Finns det bara bokhyllor till exempel, är man villiga att fylla dem med egna böcker så att äldreboendet kan få ett mindre gemensamt bibliotek.

Doris understryker hur viktigt det är att man inte bara blir sittande som äldre, och hade gärna önskat fler gemensamma lokaler i äldreboendet, kanske en vävstuga

och en snickarbänk. I dagsläget finns det inga sådana lokaler på äldreboendet.

– Det är sorgligt att det är så dyrt att bygga, när de får pruta på sådana saker som kan höja livskvaliteten för att få ner priset.

Just nu är man ändå väldigt glada över att det till slut blev ett vårdboende i Sandsbro, öppet både för traktens invånare och äldre människor från andra orter. Trots att processen var lång så har man hela tiden varit vid gott mod.

- Ja, det dolda experimentet lyckades tillslut även om det tog hemskt många år, säger Doris.

- Men ger man sig inte och får med sig andra som också tror, så går det!

Är du intresserad av seniorboendet?

Välkommen som medlem i Gårdsby Boservice intresseförening!

Hör av dig till någon i styrelsen;

*Artur Klasson
650 79*

*Mogens Barsöe
77 5075*

*Doris Wall
650 37*

*Anita Magnusson
616 24*

*Lennart Holm
651 63*

Ni som vill fiska i sjön Innaren kan lösa fiskekort hos följande:

ICA Supermarket Rottne
G&B Rottne
OK Q8 Rottne
Gustavssons Rastställen Norra Åreda
Magnus Sörensson Gasslanda
Bengt Gunnarsson Kråkenäs
Tomas Gustavsson Brättatorp

Norrländskt tunnbröd

i Stojby

Text: Eva Arnquist.
Foto: Poul Kongstad

Vår bagarstuga med en riktig stenugn är snart klar!

Vi kommer att baka äkta norrländskt hårt tunnbröd och mjuk-kakor ("typ polarbröd") från början av sommaren i Stojby. Ugnen tänds i slutet av maj, och därefter räknar vi med en viss inkörningstid.

Vi kommer att baka tunnbröd på gammalt traditionsenligt vis med vedeldning och enbart hantverk med ett recept från Västerbotten.

Välkomna på besök! Vid intresse: ring 0738 436 273, Eva och Thure.

Eva vid bakugnen där snart norrländskt bröd bakas.

På jakt efter jätteträd

Hembygdsföreningen planerar under hösten/vintern en inventering av de jätteträd som finns i socknen. Detta kan bli en del av vårt bidrag till Linnéjubileet. Växjöstad har gjort en sådan men ingen av socknarna runt omkring. Jätteträden har en ansenlig ålder och mycket höga naturvärden. En månghundraårig ek kan ha bort mot ettusen arter knutna till sig och har ofta en intressant historia kring sig.

Så vad är då ett jätteträd?

De träd du skall söka efter ska ha en stamdiameter i brösthöjd på minst en meter. Minns du matematiken så innebär det att en meters diameter = 3.14 m i omkrets.

Troligtvis finner du knappast något barrträd, men med all säkerhet ek, bok, alm, lind och kastanj. Ange plats, antingen genom verbal beskrivning eller med koordinater. Glöm inte att ta med alla de historier som ofta är förknippade till jätteträden - förmodligen inte alltid så sanna, men kanske desto mera spännande... Ta gärna ett foto om du har möjlighet.

Du som är intresserad är välkommen på ett upptaktsmöte under förhösten. Se program som kommer att distribueras eller kontakta undertecknad.

Kjell Gustafsson, 611 65
Ordförande hembygdssföreningen.
